

جمعیت کل - جمعیت زیر ۱۵ سال = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر
 (جمعیت ۱۵ سال و بالاتر) میلیون نفر $20 - 90 = 70$
 (جمعیت فعال) میلیون نفر $45 - 70 = 25$
 جمعیت غیرفعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت فعال \Rightarrow
 طبق فرض صورت تست ۱۵ درصد جمعیت فعال این کشور بیکار هستند، در نتیجه جمعیت شاغل این کشور برابر است با ۸۵ درصد جمعیت فعال خواهد بود. پس:

$$\frac{85}{100} \times \text{جمعیت فعال} = \text{جمعیت شاغل}$$

$$\frac{85}{100} \times 25 = 21.25$$

** اعداد برحسب میلیون نفر می باشد.

(کتاب درسی با تغییر) (درس هشتم) (دشوار)

$$100 \times \frac{\text{جمعیت بیکار ۱۵ ساله و بیشتر}}{\text{جمعیت فعال ۱۵ ساله و بیشتر}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$100 \times \frac{4/500000}{32/400000} = 13/88 = 13/90$$

$$\text{جمعیت شاغل} + \text{جمعیت بیکار} = \text{جمعیت فعال}$$

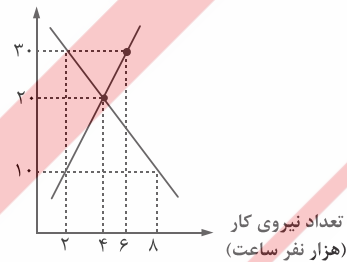
$$32/400000 - 4/500000 + x$$

$$\Rightarrow 32/400000 - 4/500000 = 27/900000$$

در شرایط رکود اقتصاد کشور با افزایش بیکاری مواجه می شود.

(کتاب درسی با تغییر) (درس هشتم) (دشوار)

دستمزد
(میلیون تومان)

الف) در سطوح دستمزد و حقوق ۳۰ میلیون تومان بازار دارای مازاد عرضه (کمبود تقاضا) می باشد.

ب) در سطوح دستمزد ۱۰ میلیون تومان بازار با مازاد تقاضا (کمبود عرضه) مواجه می شود.

ج) در سطح دستمزد ۲۰ میلیون تومان بازار کار به تعادل می رسد و تمامی ۴ (هزار نفر ساعت) به استخدام درمی آید. یعنی دستمزد درخواستی نیروی کار برای اشتغال با دستمزد پرداختی کارفرما یکسان می باشد.

(ستینه) (درس هشتم - مرتبط با فعالیت گروهی در کلاس صفحه ۸۷-بازار نیروی کار) (دشوار)

نوع بیکاری	تعریف
بیکاری اصطلاحی	این نوع بیکاری شامل کسانی می شود که شغل خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغل بهتر در جست و جو هستند. همچنین شامل کسانی است که به نازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه مدت است و در همه کشورها وجود دارد.
بیکاری فصلی	زمانی اتفاق می افتد که کارگران به دلیل تغییرات فصلی شغل خود را از دست می دهند، مانند برخی کارگران ساختمانی و کشاورزان در فصل زمستان.
بیکاری ساختاری	بیکاری که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت ها است، مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.
بیکاری دوره ای	بیکاری ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می یابد و به همین دلیل شرکت ها استخدام خود را متوقف می کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می کنند.

(ستینه) (درس هشتم - انواع بیکاری) (متوسط)

۵- گزینه «۱» - نقش اصلی پول در مبادلات، آسان سازی مبادله است، که در وظیفه، وسیله پرداخت در مبادلات تحقیق یافته است. کالاهای معیار به عنوان اولین پول مورد استفاده بشر قرار گرفتند. که در ایران غلات، در هندوستان صدف و در تبت چای، در روسیه پوست سمور بودند. (ستینه) (درس نهم - پول چیست؟ وظایف پول) (متوسط)

۶- گزینه «۱» - احکام اقتصادی اسلام، پایه قواعد و مقررات اقتصادی آسیای میانه، آسیای غربی و جنوب غربی، شمال آفریقا و حتی جنوب اروپا قرار گرفت. به عنوان مثال، در موقعیتی که در اروپا، بربریت حاکم بود و زنان حتی حق مالکیت نیز نداشتند، وقف نامه های باقی مانده از زنان مسلمان ایرانی، حجم عظیمی از مالکیت و سرمایه گذاری و مشارکت آن ها در تولید نشان می دهد. در دوران قاجار، ایران فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی ها نسبت به نظام جهانی از دست داد.

(ستینه) (درس دهم - مسیر تاریخی اقتصاد ایران) (متوسط)

۷- گزینه «۴» - اقتصاددانان با اصطلاحاتی مانند: ثبات اقتصادی، استحکام اقتصادی، تاب آوری اقتصادی و پایداری بر مقاومت سازی اقتصادی تاکید می کنند.

- برای عبور از مشکلات اقتصادی و آسیب هایی که در دوران کنونی اقتصاد ملی ما را تهدید می کند، مقاومت سازی اقتصاد و مصونیت بخشی به آن در برابر فشارها و تکان های خارجی ضروری است. (ستینه) (درس دهم - اقتصاد مقاومتی و استقلال اقتصادی) (دشوار)

۸- گزینه «۲» - طی هفت (نه پنج) قرن دوران شکوفایی تمدن اسلامی جلوه هایی از پیشرفت اقتصادی را در اقتصاد ایران و جهان می توان مشاهده کرد.

ویژگی عمده اقتصاد دوران رضاخان (پهلوی اول) جدا شدن آن از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود. (ستینه) (درس دهم - اقتصاد مقاومتی) (دشوار)

۹- گزینه «۴» - اقتصاد دانان با اصطلاحاتی مانند، ثبات اقتصادی، استحکام اقتصادی، تاب آوری اقتصادی و پایداری، بر مقاومت سازی اقتصادی تاکید می کنند.

اقتصاد مقاوم محصول خودپابوری تلاش و مجاهدت همه جانبه مردمان است.

(ستینه) (درس دهم - اقتصاد مقاومتی) (آسان)

۱۰- گزینه «۳» - میشل فوکو متفکر شهیر فرانسوی و نویسنده کتاب (ایران، روح یک جهان بی روح) درباره آنچه خودش از شور و حال انقلاب اسلامی ایران در آن عیان دیده بود.

می گوید: ... اراده جمعی ملت ایران در نغمی وابستگی و رسیدن به استقلال اقتصادی بود.

(ستینه) (درس دهم - مسیر تاریخی اقتصاد ایران) (آسان)

۱۱- گزینه «۴» - رشد و پیشرفت، نقطه مقابل رکود است، یک کشور پیشرفته در برابر شوک های اقتصادی قدرت مقاومت دارد و از ثبات نسبی قیمت ها در بازار برخوردار است.

(ستینه) (درس یازدهم - طرح مسئله) (آسان)

۱۲- گزینه «۳» -

فرض کنید کشوری ابتدا نقطه X را انتخاب می کند. روشن است که مردم مقدار بیشتری از غذا و سایر کالاها می خواهند تا سلامتی و رفاه بیشتری داشته باشند. اگر با صرفه جویی، سرمایه گذاری بیشتری انجام دهند، با گذشت زمان، ظرفیت تولیدی آنها توسعه می یابد و مرز امکانات تولید به سمت بالا منتقل می شود. نمودار سمت راست شکل بالا مرز امکانات قبلی و مرز امکانات جدید را نشان می دهد. رشد اقتصادی به کشور امکان می دهد، تا غذا و کالاهای دیگر بیشتر و بیشتری را تولید و مصرف کند. رشد اقتصادی یک هدف مشترک است، زیرا کشور را قادر می سازد کالاها و خدمات بیشتری تولید کند و گام مؤثری برای تأمین نیازها و خواسته های شهروندان خود بردارد. وقتی که اقتصاد رشد می کند، کشور قادر است از هر چیزی مقدار بیشتری تولید کند. با این حال هر کشور برای اینکه از مواهب رشد اقتصادی در آینده لذت ببرد، باید چیزهایی را در زمان حال در اقتصاد فدا کند؛ باید منابعی را که می توانست برای ساختن کالاهای مصرفی در زمان حال استفاده شود، برای ساختن انواع سرمایه ها و توسعه روش های تولید بهتر برای آینده صرف کند. همان طور که شما هم گاهی از بعضی خریدهای لذت بخش صرف نظر می کنید تا پولتان را برای انتخاب های دیگری در آینده که زندگی شما را بهتر می کند، پس انداز کنید. (ستینه) (درس یازدهم - بررسی رشد با الگوی مرز امکانات تولید) (متوسط)

۱۳- گزینه «۴» - تولید ناخالص داخلی یک کشور (GDP) ارزش پولی همه کالاها و خدمات نهایی تولید شده در داخل مرزهای یک کشور در طول یک سال است.

مواردی که در تولید داخلی محاسبه نمی شود: اول: کار بدون دستمزد

دوم: خرید و فروش کالاهای دست دوم

سوم: تولیدات اقتصاد زیرزمینی، غیرقانونی و قاچاق که اطلاعات دقیقی از آن ها در دست نیست و عملاً محاسبه آنها مشروعبیت بخشی به این گونه فعالیت ها تلقی می شود.

(ستینه) (درس یازدهم - مواردی که در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی شود) (متوسط)

جمعیت هر دهک = $\frac{\text{جمعیت کل کشور}}{۱۰}$

جمعیت هر دهک \Rightarrow میلیون نفر $\frac{۶}{۱۰}$

(ب)

برابر $\frac{۲۳}{۲} = ۱۱/۵ \Rightarrow$ نسبت نابرابری هر جامعه = $\frac{\text{دهک دوم}}{\text{دهک اول}}$

(ج) نسبت یک به چهار همان نسبت ده درصد به چهل درصد است.

$$\Rightarrow \text{درصد } ۸ = \frac{(۲+۳+۵+۵)}{۱۵} = ۲۳ - ۱۵$$

۲ درصد	سهم دهک اول
۳ درصد	سهم دهک دوم
۵ درصد	سهم دهک سوم
۵ درصد	سهم دهک چهارم
۸ درصد	سهم دهک پنجم
۱۰ درصد	سهم دهک ششم
۱۲ درصد	سهم دهک هفتم
۱۵ درصد	سهم دهک هشتم
۱۷ درصد	سهم دهک نهم
۲۳ درصد	سهم دهک دهم
۱۰۰ درصد درآمد ملی	۱۰۰ درصد جمعیت کشور

(ستینه) (درس یازدهم - شاخص دهکها - تمرین صفحه ۱۲۳) (دشوار)

۱۵- گزینه «۱» - یکی از شاخص‌های رایج جهانی برای اندازه‌گیری پیشرفت‌های اقتصادی کشورهای گوناگون، شاخص‌های توسعه انسانی (HDI) است. مولفه‌هایی نظیر میزان امید به زندگی در بدو تولد، میانگین سال‌های تحصیلی، سرانه درآمد ناخالص ملی و شاخص‌های نابرابری تشکیل دهنده شاخص توسعه انسانی است. اگر معیارهای اندازه‌گیری شاخص امید به زندگی، میزان سواد و یا شاخص مربوط به بهداشت ترکیب کنیم، تصویر کاملتری از پیشرفت اقتصادی یک کشور بدست می‌آوریم، شاخص توسعه انسانی (HDI) ترکیبی از این شاخص‌هاست.

در گزارش توسعه انسانی، ایران در رتبه ۶۵ و جزء کشورهای با توسعه یافته‌ی بالا به شمار می‌رود. (ستینه) (درس یازدهم - شاخص توسعه انسانی) (آسان)